

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU**

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 26 lipca 2012r.

RPZ-430/1/12/JM

DECYZJA nr RPZ 15/2012

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 30.000 zł (słownie: trzydzieści tysięcy zł), stanowiącą równowartość 6.792,24 euro (słownie: sześć tysięcy siedemset dziewięćdziesiąt dwa euro 24/100), za udzielenie nieprawdziwych informacji w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygn. akt RPZ-61/5/10 oraz postępowaniu wyjaśniającym o sygn. akt RPZ-403/28/09, dotyczących liczby pożyczek, które zostały faktycznie wypłacone konsumentom

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 października 2009r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające, mające na celu wstępne ustalenie, czy działania Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie (dalej: Przedsiębiorca) związane z udzielaniem konsumentom pożyczek uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RPZ-403/28/09).

Pismem z dnia 19 listopada 2009r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę m.in. do wskazania, ilu aktualnie posiada pożyczkobiorców. Przedsiębiorca poinformował, że na dzień 8 grudnia 2009r. posiada [usunięto] aktywnych pożyczkobiorców, przy czym ze względu na niedostarczenie przez klientów kompletu dokumentów dotyczących zabezpieczenia spłaty pożyczki nie udzielił [usunięto] pożyczek.

W następstwie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, postanowieniem z dnia 17 lutego 2010r., Prezes Urzędu wszczął przeciwko Przedsiębiorcy postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RPZ-61/5/10).

W jego toku, pismem z dnia 21 kwietnia 2010r. Prezes Urzędu wezwał Przedsiębiorcę do wskazania, ile łącznie umów pożyczek zawarł z konsumentami w 2009r. oraz począwszy od stycznia 2010r. Prezes Urzędu wezwał ponadto Przedsiębiorcę do podania, ilu pożyczek w ww. okresie nie wypłacił z powodu uznania, że przedstawione przez pożyczkobiorcę zabezpieczenie jest niewystarczające dla zabezpieczenia spłaty pożyczki bądź pożyczkobiorca nie spełnił warunków niezbędnych do przyjęcia zabezpieczenia (np. nie poświadczył notarialnie podpisu na wekslu itp.), zatrzymując uiszczoną opłatę przygotowawczą.

W odpowiedzi, pismem z dnia 27 maja 2010r. Przedsiębiorca poinformował, że łącznie do dnia 27 maja 2010r. zawarł [usunięto] umów: [usunięto] w 2009r. i [usunięto] w 2010r. Jednocześnie wskazał, że ze względu na niewystarczającą dokumentację zabezpieczenia spłaty pożyczki lub niespełnienie warunków niezbędnych do przyjęcia zabezpieczenia nie wypłacił pożyczek w zakresie ok. [usunięto] umów.

W dniu 27 grudnia 2011r. Prezes Urzędu otrzymał pismo Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście- Północ z dnia 20 grudnia 2011r., z którego wynika, że w toku dochodzenia o sygn. akt [usunięto] ustalono, iż od stycznia 2010r. Przedsiębiorca wypłacił [usunięto] pożyczek, a z powodu niewykonania postanowień umowy przez klienta, nieprzedstawienia kompletu dokumentów dotyczących zabezpieczenia spłaty pożyczki lub rezygnacji z umowy klienta nie zrealizował ok. [usunięto] pożyczek.

W dniu 13 stycznia 2012r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające (sygn. akt RPZ-403/4/12) w celu wstępnego ustalenia, czy Przedsiębiorca naruszył przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w szczególności w zakresie udzielenia informacji na żądanie Prezesa Urzędu w postępowaniu o sygn. akt RPZ-61/5/10. W postępowaniu tym, w odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu, pismem z dnia 10 kwietnia 2012r. Przedsiębiorca poinformował, że w 2009r. wypłacił konsumentom [usunięto] pożyczek, a do końca maja 2010r.- [usunięto] pożyczek. Na dzień 8 grudnia 2009r. posiadał natomiast [usunięto] pożyczkobiorców, którym wypłacił pożyczkę.

W związku z zaistniałym podejrzeniem udzielenia nieprawdziwych informacji na żądanie Prezesa Urzędu w toku postępowań o sygn. akt: RPZ 403/28/09 i RPZ-61/5/10, postanowieniem z dnia 16 maja 2012r. Prezes Urzędu wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorcę kary pieniężnej. Przedsiębiorca nie ustosunkował się do postawionego zarzutu.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Ust. 2 art. 50 ustawy stanowi, że ww. żądanie powinno zawierać: wskazanie zakresu informacji, wskazanie celu żądania, wskazanie terminu udzielenia informacji oraz pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Obowiązkiem każdego przedsiębiorcy, do którego Prezes Urzędu zwróci się z żądaniem udzielenia informacji jest przekazanie informacji w sposób pełny. Informacje te powinny być prawdziwe i rzetelne oraz udzielone w terminie wskazanym przez Prezesa Urzędu.

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów kładą nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (por. E. Modzelewska- Wąchał, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz. Warszawa 2002r., str. 339- 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992r., sygn. akt XVII Amr 24/92). Zakres informacji wymaganych od przedsiębiorców określa Prezes Urzędu. Przedsiębiorcy zasadniczo nie mogą kwestionować zakresu żądanych informacji, bowiem ocena, czy żądane materiały są niezbędne do realizacji zadań przez Prezesa Urzędu należy do tego organu (tak np. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 16 grudnia 1998r. sygn. akt XVII Ama 62/98). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004r. sygn. akt III SK 31/2004 podkreślił, że obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy, o których mowa w art. 45 ust. 2 (obecnie w art. 50 ust. 2) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000213287. Przedmiotem jej działalności jest m.in. pośrednictwo finansowe i udzielanie kredytów. Art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za przedsiębiorcę uznaje m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa jest przedsiębiorcą działającym na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2010r. nr 220, poz. 1447 ze zm.). Jest osobą prawną wykonującą we własnym imieniu, w sposób zorganizowany i ciągły, zarobkową działalność usługową. Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa jest tym samym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Posiadając status przedsiębiorcy na gruncie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa ma obowiązek przekazywania wszelkich niezbędnych informacji i dokumentów żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ust. 1 tej ustawy.

W trakcie prowadzonego przeciwko Przedsiębiorcy postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów o sygn. akt RPZ-61/5/10 oraz poprzedzającego je postępowania wyjaśniającego o sygn. akt RPZ-403/28/09, Prezes Urzędu skierował wezwania do Przedsiębiorcy o przekazanie danych dotyczących liczby umów pożyczki zawartych z konsumentami oraz liczby pożyczek faktycznie wypłaconych na podstawie zawartych umów. Odpowiadając na wezwania, Przedsiębiorca poinformował, że na dzień 8 grudnia 2009r. posiadał [usunięto] aktywnych pożyczkobiorców, a ze względu na niedostarczenie przez klientów kompletu dokumentów dotyczących zabezpieczenia spłaty pożyczki nie udzielił [usunięto] pożyczek. Przedsiębiorca wskazał także, że w 2009r. zawarł [usunięto] umów pożyczek, zaś w 2010r.- [usunięto] umowy, przy czym z uwagi na niewystarczającą dokumentację zabezpieczenia spłaty pożyczki lub niespełnienie warunków niezbędnych do przyjęcia zabezpieczenia, nie wypłacił pożyczek w zakresie ok. [usunięto] umów.

W każdym z wezwań jako podstawę prawną żądań Prezes Urzędu wskazał przepis art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wszystkie wezwania Prezesa Urzędu skierowane do Przedsiębiorcy odpowiadały wymogom określonym w art. 50 ust. 2 ustawy. Wskazywały: zakres wymaganych informacji, cel żądania i termin udzielenia informacji oraz zawierały pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Przekazane Prezesowi Urzędu informacje uzasadniały wniosek, że skoro Przedsiębiorca nie wypłacił pożyczek z ok. [usunięto] umów, to pozostałe pożyczki z ogólnej liczby [usunięto] zawartych umów zostały wypłacone. Podobne wnioski wynikały z informacji o posiadaniu [usunięto] „aktywnych” pożyczkobiorców, czyli spłacających udzielone pożyczki.

Informacje, których przedstawienia żądał Prezes Urzędu miały istotne znaczenie dla oceny zgromadzonego materiału dowodowego. Postępowanie wyjaśniające o sygn. akt RPZ-403/28/09 miało na celu wstępne ustalenie, czy działania Przedsiębiorcy związane z udzielaniem pożyczek, uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ramach tego postępowania Prezes Urzędu zbadał m.in., czy umowy pożyczki, które Przedsiębiorca zawiera z konsumentami spełniają wymogi określone w art. 4 ust. 2 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 100, poz. 1081 ze zm.). Jeden z postawionych następnie Przedsiębiorcy zarzutów w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RPZ-61/5/10) dotyczył naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie w umowie pożyczki o sposobie zabezpieczenia pożyczki i opłatach należnych Przedsiębiorcy z tego tytułu.

Dane o liczbie pożyczek niewypłaconych konsumentom, które podał Przedsiębiorca, zostały przyjęte jako ustalenia faktyczne w uzasadnieniu decyzji nr RPZ 25/2010 z dnia 19

października 2010r. kończącej ww. postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stanowiąc część ustaleń faktycznych były podstawą do rozstrzygnięcia prawnego, w tym w przedmiocie kary pieniężnej nałożonej na Przedsiębiorcę za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Ww. dane miały zasadnicze znaczenie dla określenia charakteru i skutków zarzuconej Przedsiębiorcy praktyki. Jak ustalił Prezes Urzędu, w umowach pożyczki Przedsiębiorca nie określał, w jaki sposób zabezpieczona będzie spłata konkretnej pożyczki udzielonej konsumentowi, ale wymieniał wszystkie możliwe formy zabezpieczenia. Warunkiem wypłaty kwoty pożyczki było uiszczenie przez konsumenta opłaty przygotowawczej i wynagrodzenia oraz akceptacja Przedsiębiorcy wybranych przez konsumenta form zabezpieczenia spłaty pożyczki. Brak w umowach informacji o sposobie i kosztach zabezpieczenia spłaty pożyczki uniemożliwiał konsumentom zapoznanie się z warunkami, na jakich w rzeczywistości Przedsiębiorca udzielał pożyczek oraz dokonanie właściwej oceny jego oferty. Konsumenty, zawierając umowę z Przedsiębiorcą, ponosili określone koszty, nie posiadając zarazem wiedzy, czy pożyczka zostanie im faktycznie wypłacona.

W odpowiedzi na żądanie Prezesa Urzędu skierowane w postępowaniu wyjaśniającym sygn. akt RPZ-403/4/12 Przedsiębiorca poinformował, że na dzień 8 grudnia 2009r. posiadał [usunięto] pożyczkobiorców, którym wypłacił pożyczkę. Wskazał też, że w 2009r. wypłacił konsumentom [usunięto] pożyczek, a do końca maja 2010r.- [usunięto] pożyczek. Fakt wypłacenia pożyczkobiorcom jedynie [usunięto] pożyczek potwierdzają informacje uzyskane przez Prokuraturę Rejonową Warszawa Śródmieście- Północ w toku dochodzenia o sygn. akt [usunięto].

W świetle powyższego, Prezes Urzędu stwierdził, że informacje, których udzielił Przedsiębiorca w poprzednich postępowaniach: sygn. akt RPZ-403/28/09 i RPZ-61/5/10, nie były prawdziwe.

Zgodnie z art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie udzielił nieprawdziwych informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy.

Celem stosowania kar pieniężnych z tytułu naruszeń proceduralnych, o których mowa w ww. przepisie jest zabezpieczenie prawidłowości i skuteczności postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu (tak np. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów- Komentarz pod red. T. Skoczego, Wydawnictwo C.H. Beck Warszawa 2009r., str. 1600). W orzecznictwie podkreśla się, że kary nakładane na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy pełnią dwie zasadnicze funkcje: represyjną- godzącą bezpośrednio w sferę majątkową ukaranego oraz prewencyjną- mającą na celu zapobieżenie w przyszłości podobnym naruszeniom prawa (por. np. wyroki Sądu Antymonopolowego z dnia: 10 października 2001r. sygn. akt XVII AmA 106/00 i 28 stycznia 2002r. sygn. akt XVII AmA 33/01).

Nałożenie kary na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów odbywa się w trybie uznania administracyjnego. O tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje zatem Prezes Urzędu.

Art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy nie przesądza bezwzględnie o wysokości kary nakładanej przez Prezesa Urzędu. Ustalając wysokość kary Prezes Urzędu kieruje się założeniem, że kara powinna spełniać zarówno funkcję represyjną, jak i prewencyjną. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej Prezes Urzędu powinien wziąć jednak pod uwagę okoliczności wynikające z art. 111 ustawy, tj. uwzględnić w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Decydując o wysokości kary pieniężnej w niniejszej sprawie Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim stopień zawinienia Przedsiębiorcy. Zdaniem Prezesa Urzędu, przekazując ww. informacje Przedsiębiorca działał umyślnie, z zamiarem bezpośrednim. Przedsiębiorca wiedział, że informacje te nie są prawdziwe. Z uwagi na pouczenie zamieszczone

w otrzymanych wezwaniach miał też świadomość konsekwencji udzielenia nieprawdziwych informacji. Przedsiębiorca zmierzał do przedstawienia całkowicie innych skutków i skali zarzuconej mu praktyki, niż te, które wystąpiły w rzeczywistości. W opinii Prezesa Urzędu, zamiarem Przedsiębiorcy było wykazanie, że brak informacji o sposobie zabezpieczenia pożyczki w umowach i dokonanie wyboru sposobu zabezpieczenia pożyczki przez konsumenta, po zawarciu umowy, nie rodzi negatywnych skutków i nie pozbawia konsumenta możliwości wypłaty pożyczki. Jako profesjonalista Przedsiębiorca nie mógł nie wiedzieć, że wypłacił konsumentom jedynie 13 pożyczek, pomimo zawarcia ponad 2000 umów. Przedsiębiorca nie mógł też nie zdawać sobie sprawy z tego, że nie posiadał 372 „aktywnych pożyczkobiorców”. Przekazane przez Przedsiębiorcę informacje nie mieszczą się w żadnej dopuszczalnej granicy błędów czy nieścisłości, która mogłaby wynikać np. z faktu prowadzenia działalności na terenie całego kraju i konieczności zebrania danych z wielu placówek czy oddziałów. Przedsiębiorca nie wskazywał zresztą w trakcie ww. postępowań, że informacje, które przedstawia nie są pewne bądź nie zostały zweryfikowane. Zdaniem Prezesa Urzędu, także i te okoliczności winny zostać uwzględnione przy ustalaniu wysokości nałożonej na Przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 30.000 złotych, co stanowi równowartość 6.792,24 euro. Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 30 grudnia 2011 r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 4,4168 zł. Stosownie bowiem do art. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary. Z uwagi na fakt, że wysokość kary nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy nie jest zależna od przychodów przedsiębiorcy, nakładając karę pieniężną w niniejszej sprawie Prezes Urzędu nie odniósł się do sytuacji finansowej Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa.

W ocenie Prezesa Urzędu, ustalona kara pieniężna jest adekwatna do okoliczności sprawy i stopnia winy Przedsiębiorcy, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa, że skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom przez Przedsiębiorcę art. 50 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 kpc- od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury w Poznaniu.

Otrzymuje:

Prominent CF Sp. z o.o. Spółka komandytowa
ul. Grochowska 278 lok. 3.6
03-841 Warszawa

